

Nr 79.

Av herr **Persson** i Stockholm **m. fl.**, om förbud mot höjning av hyrorna i s. k. barnrikehus, som uppförts med statligt understöd.

Familjer med många barn drabbas synnerligen hårt av krisen. Familjeförsörjarna får på grund av arbetslöshet, dyrare mat, högre priser på andra livsförnödenheter, dyrare resor och högre skatter allt svårare att mätta hemmens många munnar.

Före den nu rådande krisen företog staten en del åtgärder för att förbättra bostadsförhållandena för mindre bemedlade barnrika familjer. Särskilda fastigheter uppfördes av kommunerna med statligt understöd och standardhyror fastställdes, av vilka hyresgästen skulle erlägga visst belopp, procentuellt beräknat efter antalet minderåriga barn. De familjeförsörjare, som flyttade in i dessa lägenheter, hade säkerligen den uppfattningen att de därmed skulle vara skyddade mot varje hyresstegring.

Hyrorna i de s. k. barnrikehusen bestämmas av statens byggnadslånebyrå. Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 4 september 1935 äger byggnadslånebyrån företaga regleringar i standardhyrorna, om detta på grund av förändringar i de allmänna pris- och hyresnivåerna eller i den allmänna hyresbetalningsförmågan inträffar.

Byggnadslånebyrån har nu företagit en sådan reglering, men därvid endast tagit hänsyn till stegringen i pris- och hyresnivån; inte till att hyresgästernas betalningsförmåga sjunkit.

I Stockholm har redan många hyresgäster i barnrikehus fått den del av hyran de själva skall betala kraftigt höjd. Det har skett efter att hyreskontrakten blivit uppsagda, varvid samtidigt de hyresgäster, som häftar i skuld för hyra, underrättats om att de icke kunna påräkna nya hyreskontrakt. Dessa hyresgäster har alltså ställts inför direkt vräkningshot.

Hyreshöjningarna ha betecknats som en »utjämning», varigenom hyresgästerna i tidigare byggda hus skulle få betala samma hyra som hyresgästerna i senare byggda hus. Men i de ökade hyresbeloppen ingår även ersättning för inrättandet av skyddsrum i fastigheterna och för en del av de ökade bränslekostnaderna. I skrivelse till hyresgästerna i barnrikehusen ställes dessutom i utsikt ytterligare höjda hyror om bränslekostnaderna skulle ytterligare öka. Det är alltså inte endast fråga om en »utjämning» av hyrorna. Det rör sig om ett försök från kommunerna, i åberopade fall Stockholms stad, att dra sig undan de merutgifter som krisen framskapat genom att lasta över dessa på mindre bemedlade familjeförsörjare med många barn.

Att barnrika familjeförsörjares hyresbetalningsförmåga sjunker i hastigt tempo under inverkan av krisen och dess följdåtgärder torde väl inte av

någon kunna bestridas. Under sådana förhållanden vore en sänkning av den del av hyran, som skall betalas av hyresgästerna i barnrikehusen själva, befogad. Men i stället företar man hyreshöjningar, varigenom fara uppstår för att den kategori av hyresgäster, för vars skull man uppförde dessa fastigheter, kommer att jagas bort och ånyo med sina barn hamna i hälsovådliga kyffen. En sådan utveckling måste förhindras.

Hyrespriserna i barnrikehusen bör inte få stegras. Kan fastigheterna inte administreras och underhållas med de hyror som nu utgår, bör stat och kommuner träda emellan med ytterligare medel.

Under hänvisning till vad ovan anförts föreslå undertecknade att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa,

att byggnadslånebyrån förständigas att icke tillåta höjning av hyrorna i s. k. barnrikehus, som uppförts med statligt understöd.

Stockholm i januari 1941.

Set Persson.

K. Senander.

H. Hagberg.